

UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I ARKEOLOGJISË DHE TRASHËGIMISË KULTURORE

PROGRAMI I LËNDËS
Drejtimi : Arkeologji dhe Trashëgimi Kulturore

TITULLI I LËNDËS: ZOOARKEOLOGJI

Pedagogu: Msc. Erinda Ndreçka

Ngarkesa: 4 ECTS, (30 orë leksione, 5 seminare dhe 10 laborator)

Lloji i lëndës: lëndë me zgjedhje

Programi i studimit: Bachelor

Viti/Semestri: III/ II

EKSTRAKT

Kursi i Zooarkeologjisë përqendrohet në marrëdhëniet e kaluara mes kafshëve dhe njerëzve, duke studiuar të dhënat arkeologjike. Kockat e gërmuara janë burimi ynë kryesor, dhe ne do t'i studiojmë ato në shkallë makro dhe mikro, duke përdorur një gamë të tërë të metodologjive të avancuara - duke përfshirë, në mënyrë opsionale, teknikat Biomolekulare - për të hetuar atë që ato na tregojnë se si njerëzit dhe kafshët kanë bashkë-ekzistuar gjatë mijëvjeçarëve. Vëmendje e veçantë do t'i kushtohet identifikimit dhe kuantifikimit të materialit zooarcheologjik.

Proceset e ndryshme kulturore dhe natyrore që ndikojnë në kockat e kafshëve para dhe pas varrimit, dhe në përdorimin e mbetjeve të faunës për të përcaktuar mjediset, dietat dhe mënyrën e të ushqyerit në të kaluarën.

TEMAT:

LEKSION 1. Hyrje në Zooarkeologji. Historia dhe evolimi teorik

LEKSION 2. Informacioni bazë biologjik. Skeleti, kockat dhe termat anatomik.

LEKSION 3. Ekologjia

LEKSION 4. Përhapja e faunës, shembull i rimëkëmbjes

LEKSION 5. Strategjitë e mbijetesës shtazore. Kërkimi ekologjik, shoqëror. Riprodhimi.

LEKSION 6. Analiza sociale dhe interpretimet.

LEKSION 7. Zoogeografia dhe paleoklimatologjia

LEKSION 8. Paleoekologjia. Zhdukjet dhe ndikimet e njeriut.

LEKSION 9. Zooarkeologjia e aplikuar.

LEKSION 10. Sezonaliteti dhe demografia.

LEKSION 11. Marrja e kampioneve dhe madhësia e tyre.

LEKSION 12. Hyrje në proceset Tafonomike. Modifikimet kockore (njerzore, kornivor, herbivore)

LEKSION 13. Kontrolli i kafshëve përmes zbutjes.

LEKSION 14. Dëshmitë e kushteve të kaluara mjedisore.

LEKSION 15. Prezantimi final. Diskutime dhe konkluzione. Përgatitja e nje

FORMA E KONTROLLIT DHE VLERËSIMIT

FREKUENTIMI:

70% pranisë në seminare e domosdoshme.

15 % e notës përfundimtare nga prania dhe angazhimi gjatë kursit apo seminareve

KONTROLLI I VAZHDUESHËM:

Testi 1 i pjesshëm në javën e 6-të (10% e notës përfundimtare)

Testi 2 i pjesshëm në javën e 10-të (15% e notës përfundimtare)

25 % e notës përfundimtare.

DETYRA E KURSIT:

Detyrë kursi ose konspekt i një teksti apo autori ose ese nga 3- 5 faqe format A4, Times New Roman, madhësia e shkrimit 12, hapësira mes rreshtave 1.5)

20 % e notës përfundimtare

KONTROLLI PËRFUNDIMTAR:

Një test përfundimtar në javën e 16-të të kursit pas kryerjes së 15 javëve të një semestri

40 % e notës përfundimtare

DETYRIMET E STUDENËVE PËR LËNDËN

Frekuentim i rregullt në leksione.

Frekuentim i detyruar në të paktën 70% të seminareve të lëndës.

Përgatitja e një ese-je nga 3-5 faqe format A4, Times New Roman, madhësia e shkronjave 12, hapësira mes rreshtave 1.5.

Pjesëmarrje në testet e pjeshme gjatë semestrit.

Testi (provimi) përfundimtar (i fundit të semestrit)

LITERATURA:

1. ABBOTT, R. T. 1974. AMERICAN SEASHELLS. NEW YORK: VAN NOSTRAND REINHOLD.
2. ABELE, L. G. (ED.). 1982. THE BIOLOGY OF CRUSTACEA: 1. SYSTEMATICS, THE FOSSIL RECORD, AND BIOGEOGRAPHY. NEW YORK: ACADEMIC PRESS.
3. AKAZAWA, T. 1988. VARIABILITY IN THE TYPES OF FISHING ADAPTATION OF THE LATER JOMON HUNTER-GATHERERS, C. 2500 TO 300 BC. IN G. BAILEY AND J. PARKINGTON (EDS.), THE ARCHAEOLOGY OF PREHISTORIC COASTLINES. CAMBRIDGE, UK: CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS, PP. 78–92.
3. ALBARELLA, U. (ED.). 2001. ENVIRONMENTAL ARCHAEOLOGY: MEANING AND PURPOSE. DORDRECHT: KLUWER.
4. ALBARELLA, U., AND DAVIS, S. M. D. 1996. MAMMALS AND BIRDS FROM LAUNCESTON CASTLE, CORNWALL: **DECLINE IN STATUS AND THE RISE OF AGRICULTURE. CIRCAEA 12(1):1–156.**
5. ALBARELLA, U., DAVIS, S. J. M., DETRY, C., AND ROWLEY-CONWY, P. 2005. PIGS IN THE “FAR WEST”: THE BIOMETRY OF *SUS* FROM ARCHAEOLOGICAL SITES IN PORTUGAL. ANTHROPOZOLOGICA 40(2):27–44.
6. ALBARELLA, U., DOBNEY, K., AND ROWLEY-CONWY, P. 2006. THE DOMESTICATION OF THE PIG (*SUS SCROFA*): NEW CHALLENGES AND APPROACHES. IN M. A. ZEDER, D. G. BRADLEY, E. EMMSWILLER, AND B. D. SMITH (EDS.), DOCUMENTING DOMESTICATION: NEW GENETICS AND ARCHAEOLOGICAL PARADIGMS. BERKELEY: UNIVERSITY OF CALIFORNIA PRESS, PP. 209–27.
7. ALBARELLA, U., AND SERJEANTSON, D. 2002. A PASSION FOR PORK: MEAT CONSUMPTION AT THE BRITISH LATE NEOLITHIC SITE OF DURRINGTON WELLS. IN P. MIRACLE AND N. MILNER (EDS.), CONSUMING PASSIONS AND PATTERNS OF CONSUMPTION. CAMBRIDGE, UK: McDONALD INSTITUTE MONOGRAPHS, PP. 33–49.